

Wist je dat?

Het dagelijks leven in de Bijbel

De synagoge (2)

Als je een synagoge binnenkomt, zie je dat de banken anders staan dan in een kerk. Om de biema staan banken voor de mannen. De vrouwen zitten ergens apart. Volgens een onderzoeker was dat in de tijd van de Here Jezus niet zo. Maar er is eigenlijk niets over bekend. Een rabbi vertelde mij dat kinderen tot hun vierde jaar thuis bleven bij hun moeder. Misschien weet nog je dat Hanna thuis bleef tot Samuël een kleuter was. De rabbi vertelde dat als de kinderen meegingen ze zelf mochten weten of ze bij papa of mama gingen zitten. Ze mochten ook best rondlopen. Vanaf twaalf jaar werd dat anders; dan zaten jongens bij de mannen en meisjes bij de vrouwen. Bezoekers waren welkom. Mannen gingen dan bij de mannen zitten en vrouwen bij de vrouwen.

In orthodoxe synagogen is dit allemaal nog altijd zo. Een dienst mag daar alleen gehouden worden als er minstens tien Joodse mannen zijn. Jongens die hun 'bar mitswa' hebben gedaan, tellen ook mee. De mannen en jongens dragen een hoed of keppeltje (een kleine hoofdbedekking). Ook mannen en jongens, die op bezoek komen mogen niet zonder hoed of keppeltje naar binnen. Daarom liggen bij de ingang altijd keppeltjes klaar. De mannen dragen speciale gebedsmantels. Wanneer ze bidden doen ze een sjaal om hun hoofd.

In een synagoge zal een kandelaar, de zevenarmige menorah, nooit ontbreken. Hij heeft een goed zichtbare plaats, meestal rechts naast de ark, en brandt alleen bij speciale gelegenheden. De zeven armen stellen de zeven dagen van de schepping voor, de middelste arm de sabbat. Hij wordt gezien als lichtbrenger, en is symbool voor de aanwezigheid van God. In elk huis Joods huis en in alle openbare gebouwen staat er een.

De menorah is ook het symbool van Israël. In de tuin van het parlement in Tel Aviv staat een bronzen exemplaar van vijf meter hoog.

Tijdens het Chanoekafeest (lichtfeest), dat acht dagen duurt, staat in de synagoge een lamp met negen kaarsen. Voor dit feest hebben Joden thuis ook zo'n kandelaar. Elke dag steken ze één kaarsje aan, tot ze alle acht branden. Voor het aansteken gebruiken ze een aparte kaars; daarom zijn het er negen.

Wil je met eigen ogen een synagoge van binnen zien, dan kun je in Nederland op veel plaatsen een synagoge bezoeken. Tik dan even 'synagoge bezoeken' in. In Elburg is zelfs een synagoge die open is als museum.

N.D.